

pisů ministerské vyhlášky ze dne 15. prosince 1891, čís. 4 ř. zák. z roku 1892, spočívající na cis. pat. ze dne 8. dubna 1861, a je platnost sporné zápůjčky podle § 867 obč. zák. závislá na zachování těchže předpisů. Žalující strana dovozuje, že došlo k platné zápůjčce tím způsobem, že byla zpravena o usnesení presbyteria jako zástupce žalované obce, aniž se mohla přesvědčiti o jeho platnosti. I tu jest na omylu, ježto neprokázala potřebného skutkového základu svého tvrzení. Písemné projevy vzájemné vůle stran, jež omezily se na příl. B), C), D), neodpovídají veřejnoprávním předpisům shora uvedeným, a nemají právního účinku. Podle §§ 49 a 57 min. nař. ze dne 15. prosince 1891 usnáší se presbyterium, skládající se z faráře (případně farářů, vikáře) a určitého počtu presbyterů, na schůzích za přítomnosti více než polovice členů a za předsednictví faráře nebo kurátora (§ 58), jenž provádí usnesení, podle § 62 jest k listinnému dokladu o právním jednání třeba podpisu předsedy a dvou dalších členů presbyteria, jakož i připojení obecní pečeti. Týž § 62 uvádí další předpisy o písemných projevech presbyteria, sloužících k tomu, by druhá smluvní strana nabyla jistoty o způsobu, jímž došlo k usnesení. Z příloh B) a C) vyplývá, že prokázaný postup neodpovídá těmto předpisům. Příhláška C) ze dne 11. prosince 1917 je podepsána jedině jménem V. L., dopis žalující strany ze dne 12. prosince 1917, příl. D) je nadepsán: an die deutsch evangelische Kirchengemeinde zu Handen des Herrn Presbyter V. L., potvrzení jeho z téhož dne jest opatřeno jen razítkem Presbyterium der deutschen evang. Kirchengemeinde... O., ne však pečeti této obce, a mimo to podpisy čtyř osob, z nichž tři mají dodatek »Presbyter«. Z těchto dopisů, jež jsou v podstatě tiskopisy ručně vyplněnými jen vypisem peněžitých částek, nemohla žalující banka právem dovoditi, že jde o platné a závazné usnesení presbyteria, po případě o platný a závazný projev jeho jako zástupce obce, když první a hlavní z nich, t. j. přihláška, je podepsán pouze jediným presbyterem, a druhý několika presbytery, ne však farářem jako předsedou. V žádném z těchto případů nebyla oprávněna důvěra žalující strany, z níž snaží se dovoditi platný závazek žalované obce. Také v dalším směru byla věc správně posouzena. Doporučila-li vrchní církevní rada ve Vídni evangelickým farním obcím úpis válečných půjček, nešlo tu o předběžné schválení ve smyslu § 66 čís. 4 poslední odstavec co do zápůjček sjednaných za tím účelem, neboť jsou to dva různé pojmy (doporučení a schválení). Skutkovým zjištěním, že dodatně nemohlo dojíti ke schválení, je dovolací soud vázán. Nelze dále dovoditi ze skutkových zjištění, že sporná zápůjčka byla dodatně schválena církevní evangelickou správou v Jablonci n. N., neboť tomu odporuje přímo prohlášení tohoto orgánu.

Čís. 7207.

Podle § 45 služebního řádu pro bankovní úředníky není sňatek úřednice důvodem pro výpověď. Úřednice však, u níž se podle § 15, třetí odstavec, služ. řádu považuje provdání za resignaci na místo v bance

dnem uzavření sňatku, může býti z této příčiny vypovězena. Lhostejno, že jde o druhý sňatek úřednice, jež vstoupila do služeb banky provdaná a jejíž prvé manželství bylo napotom rozloučeno.

Souhlas banky se sňatkem nelze vyvozovati z toho, že ústav, jemuž byla úřednice bankou přidělena, vzal její sňatek na vědomí, aniž z toho, že o sňatku zvěděli někteří činitelé banky, nikoliv však banka sama (její zákonné nebo statutární zastoupení).

(Rozh. ze dne 7. července 1927, Rv I 1793/26.)

Žalobkyně vstoupila dne 15. června 1921 do služeb žalované banky. V té době byla žalobkyně provdaná, manželství její bylo napotom rozloučeno. Žalovaná banka přidělila roku 1923 žalobkyni službou k dobytčí a masné pokladně. Roku 1925 uzavřela žalobkyně nový sňatek. Ježto podle § 15 služebního řádu sňatek úřednice považuje se za resignaci na místo v ústavě dnem uzavření sňatku, žalobkyně, by nemohl býti její sňatek považován za resignaci na místo, obrátila se předem se žádostí na ředitelství Dobytčí a masné pokladny v Praze, společnost s ruč. obmez. Jednatelský výbor pokladny žalobkyni dopisem ze dne 11. září 1925 vyrozuměl, že vzal její sňatek na vědomí. Žalobkyně byla po té dána k dispozici žalované bance, jež dala žalobkyni výpověď s poukazem k § 15 služ. řádu. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalované bance placení služebních požitků. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalovaná banka a Dobytčí a masná pokladna jsou dvě samostatné právní osoby a to i v poměru ku svému úřednictvu. Tomu nevadí, že žalovaná banka přiděluje Dobytčí a masné pokladně své úředníky a že tato z přidělených jí úředníků ty, jichž nepotřebuje, dává zase k dispozici žalované bance; neboť úřednictvo pokladně přidělené jest pod dozorem ředitele pokladny S-a, jenž je buď sám nebo za účasti přednosty oddělení a personální komise pokladny kvalifikuje, o jejich osobních záležitostech rozhoduje jednatelský sbor pokladny. Žalovaná banka ovšem právě tak, jako ostatní společníci pokladny, jest v jednacím sboru zastoupena, než tento sbor jest sborem Dobytčí a masné pokladny a účinnost jeho rozhodnutí vztahuje se jen na její věci. Úřednictvo přidělené pokladně dostává plat od pokladny a jí je také přihlášeno k pensijnímu pojištění jako její úřednictvo. Z toho plyne, že Dobytčí a masná pokladna spravuje záležitosti přiděleného jí úřednictva samostatně, neodvisle od žalované banky, že však dotyčná opatření, zejména i rozhodnutí jednatelského sboru jejího nejsou závazna pro žalovanou banku, takže není jí odňato právo, ohledně těch úředníků, kteří jí od pokladny dáni byli zpět k vlastní dispozici, činiti opatření a rozhodnutí v jejich osobních záležitostech rovněž samostatně bez ohledu na dotyčná opatření a rozhodnutí, jež se stala Dobytčí a masnou pokladnou, pokud se týče jejím jednatelským sborem. Vzal-li tedy jednatelský sbor pokladny oznámení žalobkyně o jejím opětném sňatku na vědomí, usnesl-li se tedy, že nepovažuje uzavření sňatku za její resignaci na místo ve svém ústavě a ji ve

služebním poměru u svého ústavu ponechává, nebylo toto usnesení pro žalovanou banku závazným, nýbrž příslušelo jí, by bez ohledu na ono usnesení, když žalobkyně jí později dána byla k dispozici, samostatně o tom rozhodla, zda z uzavření sňatku žalobkyní dovozuje důsledek § 15 odstavec třetí služ. řádu, to jest důvod k rozvázání služební smlouvy se žalobkyní. Toto právo příslušelo žalované bance tím spíše, když, jak zjištěno, o uzavření sňatku žalobkyní a schvalovacím usnesení jednatele-ského sboru nebyla úředně vyrozuměna. Nevadí tomuto úsudku, že činitele žalované banky o uzavření sňatku žalobkyně se dozvěděli soukromě a že ředitel S., jenž sám zavdal příčinu k tomu, že žalobkyně podala žádost za souhlas k uzavření sňatku k jednatele-skému sboru Do- bytčí a masné pokladny a že žádost tu tomuto sboru sám k rozhodnutí předložil, byl tehdy prokuristou žalované banky, neboť jednak nebylo tehdy na straně žalované příčiny, by zaujala v této věci ihned úředně stanovisko a spoluúčinkování ředitele S-a stalo se v této věci jedině v jeho působnosti jako ředitele Do- bytčí a masné pokladny a nikoliv v jeho působnosti jako prokuristy žalované banky. Nelze tudíž v tom, že žalovaná banka, pokud žalobkyně byla ještě ve službách Do- bytčí a masné pokladny, důsledku z provdání se žalobkyně ve smyslu služeb- ního řádu nedovozovala, shledati souhlas žalované banky a její vzdání se práva propustiti žalobkyni ze svých služeb z důvodu § 15 služ. řádu. Nesporná skutečnost, že v jednatele-ském sboru Do- bytčí a masné banky, když se usnesl na schválení zamýšleného sňatku žalobkyně, zasedali kromě S-a ještě dva zástupcové žalované banky, nemohla by, i kdyby prokázáno bylo, že všichni tito tři členové pro schválení sňatku hlaso- vali, znamenati souhlas žalované banky samé, poněvadž schvalovací usnesení dotýkalo se jen věci Do- bytčí a masné banky a nikoliv i žalo- vané banky. Rovněž jest lhostejno, že žalobkyně přijata byla do služeb žalované banky za trvání jejího prvního manželství, neboť po rozloučení tohoto manželství podléhala žalobkyně jako svobodná opět ustanovení § 15 služ. řádu. První soud tudíž vším právem dospěl ku správnému právnímu úsudku, že uzavření druhého sňatku žalobkyní stalo se beze souhlasu žalované banky, že tato ani dodatečně schválení nedala a že, poněvadž schvalovacím usnesením jednatele-ského sboru Do- bytčí a masné banky vázána nebyla, dala žalobkyni, když jí byla dána k dispozici, z důvodu § 15 odst. 3 služ. ř. právem zákonnou výpověď a že není po- vinna žalobkyni přes výpovědní lhůtu platiti na dále příslušející služební požitky.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Neopodstatněny jsou výtky, které činí dovolatelka napadenému roz- sudku s hlediska dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. ř. s. Pravdu má do- volání v tom, že podle § 46, správně 45, služebního řádu pro bankovní úředníky sňatek úřednice není důvodem pro výpověď. Ale z toho ne- plyne, že úřednice, u níž se sňatek podle § 15 odst. 3 služebního řádu

považuje za resignaci na místo v ústavě dnem uzavření sňatku a s níž služební poměr mohl tudíž v tomto případě přerušen býti ihned a bez výpovědi, nemohla by z této příčiny platně a účinně býti vypovězena. Bez významu jest, že žalobkyně vstoupila do služeb žalované banky jsouc provdaná, když manželství toto bylo rozloučeno a žalobkyně se pak znovu provdala, jelikož ustanovení § 15 odst. 3 služebního řádu v této příčině nerozlišuje. Měla tudíž žalovaná právo, jakmile zvěděla o novém sňatku žalobkyně, považovati to za resignaci a služební poměr s ní zrušiti i bez výpovědi. Rozhodla-li se pro výpověď, tedy pro způsob rozvázání služebního poměru pro žalobkyni příznivější, nelze z toho odvozovati neplatnost výpovědi. Než marným jest i pokus dovolání, dolíčiti, že výpověď jest neplatná, protože žalovaná se vzdala práva plynoucího z § 15 odst. 3 služebního řádu tím, že udělila žalobkyni ke sňatku povolení, pokud se týče, že se sňatkem žalobkyně alespoň mlčky souhlasila. Že žalobkyni udělil svolení ke sňatku ředitel Dobytčí a masné pokladny František S., jenž zároveň byl prokuristou žalované banky, nebylo nižšími soudy zjištěno, a netřeba proto obíratí se otázkou, zda podle čl. 42 obch. zák. byl k tomu oprávněn, pokud se týče, zda jde o právní jednání, jež sebou přináší provoz obchodní živnosti. Jen mimochodem se podotýká, že podle § 15 odst. 1 a 2 služebního řádu uděluje svolení ke sňatku ředitelství banky. Ale svolení žalované ke sňatku nedostalo se žalobkyni tím, že jednatelský sbor Dobytčí a masné pokladny ve schůzi ze dne 10. září 1925 oznámení opětného sňatku vzal na vědomí a že žalobkyně o tom Dobytčí a masnou pokladnou byla dopisem ze dne 11. září 1925 vyrozuměna, jakž dolíčily správně již nižší soudy. Není pochyby, že žalovaná banka a Dobytčí a masná pokladna, společnost s r. o., jsou dvě samostatné od sebe odlišné hromadné osoby, z nichž každá má své vlastní zákonné, pokud se týče statutární zastoupení (čl. 227 a násl. obch. zák., § 15 a násl. zák. ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.), které jedině může projevovati její vůli a i to jen ve formě zákonem pokud se týče stanovami předepsané. Není tudíž závazným pro žalovanou, na čem se usnesl jednatelský sbor Dobytčí a masné pokladny ve schůzi dne 10. září 1925, a, vzala-li usnesením v této schůzi učiněným Dobytčí a masná pokladna oznámení sňatku žalobkyně na vědomí, učinila tak jen pro svou osobu a dala tím jen na jevo, že ona ze sňatku žalobkyně nebude vyvozovati důsledky, čehož také vskutku neučinila. Ale tím nedošlo k projevu vůle na straně žalované, najmě v tom směru, že i ona se sňatkem souhlasila a tím vzdala se práva plynoucího jí z § 15 odst. 3 služebního řádu. Na tom nemění ničeho okolnost, že mezi žalovanou bankou a Dobytčí a masnou pokladnou došlo k dohodě, podle níž žalovaná banka přiděluje Dobytčí a masné pokladně úředníky a zřizence a přebytečné zpět přijímá, ani že ředitel František S. toto přidělené úřednictvo a zřízení kvalifikuje a o tom žalované podává zprávu. Ale vedlejší jest i okolnost, že žalovaná učinila své oznámení jednatelskému sboru Dobytčí a masné pokladny na pokyn ředitele S-a, což bylo vysvětleno tím, že František S. pokládal věc za vnitřní záležitost Dobytčí a masné pokladny, neboť nelze z tohoto jeho nedopatření, pakli vůbec

o ně jde, odvozovati, že žalovaná usnesením jednatelského sboru ze dne 10. září 1925 byla vázána. Pokud dovolatelka v této příčině odkazuje na jiné případy, kde prý bylo stejně postupováno, přezírá, že ve všech těchto případech zůstaly dotyčné úřednice podle vlastního jejího tvrzení přiděleny Dobytčí a masné pokladně, a že z toho, že to trpěla tato pokladna, ještě neplyne, že by žalovaná banka i tyto úřednice musela zpět přijati, kdyby byly od Dobytčí a masné pokladny zpět disponovány. Bez významu jest konečně i to, že v jednatelském sboru Dobytčí a masné pokladny zasedají dva členové správní rady žalované banky, což jest prostě důsledkem toho, že žalovaná banka jest společnicí Dobytčí a masné pokladny. Než ani z toho nelze vyvozovati závaznost usnesení tohoto sboru pro žalovanou banku, za niž, jak uvedeno, nejedná a neprojevuje vůli tento sbor, nýbrž její ředitelství pokud se týče její správní rada. Tvrdí-li posléze dovolání, že povolení ke sňatku bylo alespoň mlčky dáno tím, že žalovaná, ačkoliv se o sňatku dozvěděla prostřednictvím svého prokuristy Františka S-a a svých zástupců v jednatelském sboru Dobytčí a masné pokladny, dále pokračovala ve služebním poměru se žalobkyní, stačí zdůrazniti, že ředitel František S. podle zjištění nižších soudů žalované bance oznámení o tom neučinil a že žalovaná za sporu ani netvrdila, zda a kdy tak učinili oni její zástupci. Lze připustit, že nebylo zapotřebí úředního vyrozumění ředitelstvím Dobytčí a masné pokladny a bylo by stačilo, že věc ve schůzi ředitelství nebo správní rady žalované byla některou osobou k tomu povolanou přednesena a tak dotyčnému sboru udělena možnost, by k věci zaujal stanovisko. Pakli však o sňatku zvěděli jen někteří činitelé žalované banky pokud se týče některý z jejích zmocněnců, nikoliv však sama žalovaná pokud se týče její zákonné nebo statutární zastoupení, nelze z toho, že žalobkyni výpověď byla dána teprve dne 10. února 1926, usuzovati, že žalovaná se sňatkem mlčky souhlasila, to tím méně, ano šlo o úřednici přidělenou Dobytčí a masné pokladně, která žalované bance teprve dne 5. února 1926 byla dána k dispozici.

Čís. 7208.

Prohlašovaly-li stanovy bytového družstva za účel družstva: »opatřovati byty neb umožňovati nabývání vlastních domů členům, pokud náleží stavu úřednictva státního v Praze zaměstnaného« a dále ustanovení, »že z bytu nesmí býti dána výpověď, pokud se nevyskytnou důležité závady« — dlužno spatřovati v tom, že majitel bytu byl jmenován státním zaměstnancem mimo Prahu, důležitý důvod k výpovědi z bytu.

(Rozh. ze dne 7. července 1927, Rv I 926/27.)

Žalovaný, bezdětný státní úředník, byl členem žalujícího bytového družstva a bydlel v domě družstva v Praze, na nějž se nevztahovala ochrana nájemců. Žalující družstvo dalo žalovanému výpověď podle čl. VI. čís. 7 nájemního řádu, ježto byl v roce 1923 služebně přeložen do